

PROPRIETAR-DIRECTOR

AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE

Cf. regulamentului de aplicare a tarifului comercial, categoria V.

Unitatea

REDACTOR

DUMITRU NEDA

Foale înscrise în Registrul de Publicații al Trib. Târnava-Mici sub Nr. 2—1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 500 Lei
Pe 6 luni . . . 280 Lei
Pentru străinătate 1000 Lei**Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă**

Biblioteca Blajului

De 25 de ani ne sbatem să câștigăm bunăvoința Statului pentru ea.

În memorii și în presă s'a arătat, nu o dată, că e vorba de cea mai venerabilă dintre diplomele de nobleță spirituală a neamului nostru. Înfripată și crescută împreună cu cele dintâi școli românești, pe vremuri de întuneric și urgie, ea dovedește setea de lumină și cultură a poporului nostru, amușind propaganda contrară a dușmanilor. — În raturile ei, sporite neconținut, sunt depozitate comori unice și rarități neprețuite pentru trecutul nostru. — Pe deasupra, ea a fost arsenalul de luptă spirituală a marilor dascăli, cari au făcut să răsune peste pământul Daciei trîmbița resurecțiunii naționale.

Toate s'au spus. Toate în zadar. În timp ce atâtea biblioteci din țară, care nu se pot compara nici pe departe cu a noastră, sunt susținute de Stat cu funcționari și cu toate cele necesare, nouă nu ni s'a dat nici măcar un servitor care să mai măture din când în când și să arboreze drapelul la serbările naționale!

Și așa, anii treceau, cărțile — din danii — sporeau. Și cu cât creștea numărul dulapurilor de toate formele și mărimile, cu atât biblioteca devenea mai neutilizabilă.

Credeam că trebuie să ne resemnăm. Nu vedeam posibilă îndreptarea tocmai în vârtejul vremilor de astăzi. — Ne-am înșelat. Interesul pentru biblioteca noastră s'a deșteptat din nou. Nu la cârmuire. Ci la unii dintre cei mai distinși dintre fiii neamului.

A venit, mai întâi dania princiară, de două milioane și jumătate Lei, a unui FOST ELEV al Blajului, destinată organizării și mobilării Bibliotecii. (Lucrarea e pe terminate și atunci vom avea plăcerea de a putea da publicității și numele generosului donator). — Într'altă zi am primit 200 de volume — frumoase colecții de clasici — dela Dl. Dr. ROMUL BOILĂ, profesor la universitatea Clujului. — Nu peste mult, altă surpriză. Asta din Petroșeni. Dnii Dr. ROMULUS MIOCU și Ing. EMIL POP trimit deodată suma de 100.000 lei (câte 50.000 fiecare), „pentru procurarea de cărți de știință și literatură modernă“.

Cine comandă oare și cine inspiră aceste gesturi neașteptate, dacă nu același geniu al neamului care a înființat, în zile de grea cumpănă, școlile noastre și biblioteca lor, care a sporit mereu din generozitatea, nu a Statului, ci a marilor noștri cărturari și mecenași?! — Era tocmai ceea ce ne mai lipsește pentru ca biblioteca noastră să fie nu numai una de cercetări, ci de utilitate publică: literatură modernă. Inceputul s'a făcut. De acum suntem siguri că dnii Mocu și Emil Pop vor găsi imitatori și „Biblioteca Centrală“ va fi și în direcția aceasta între cele dintâi.

Mai rămâne o singură problemă în su-

Certitudine și unire...

de prof. Aurel Lelufiu

În vremile acestea de involburare și vâltoare, buimăcirea și nesiguranța, lipsa de calm și scepticismul deprimant constituiesc cel mai periculos dizolvant al unității neamului.

Scepticismul, îndoiala, destramă, pulverizează, ruinează. Prin scepticism forțele sufletești și fizice ale națiunii rămân inoperante, paralizate. Deaceia indivizii sceptici, creaturile tremurânde devin un cuib de infecție socială, difuzorii celei mai crunte boli sociale, demoralizarea. Prin ținuta lor, prin viața și vorbele lor, scepticii și ieftinii tremurici sunt purtătorii microbilor de disoluție națională și deci dușmani de moarte ai neamului.

Certitudinea Victoriei, însă, aduce o armonizare și un echilibru al tuturor facultăților și energiilor noastre. Pasiunile înseși vin canalizate și folosite spre ajungerea țelului suprem al luptei. Pe deasupra tuturor animozităților, a luptelor de partid de ieri și a diferitelor puncte de vedere în orientarea internă și externă a țării, astăzi trebuie să vedem și să ținim un singur ideal: *unirea în certitudinea izbânzii neamului.*

Destinul unui neam, trăinicia dăinuirii sale, în ciuda tuturor prăvălirilor, în pofida furtunilor și uraganelor abătute asupra lui, depinde de tăria *convingerilor* lui, de forța certitudinilor care-i străbat ființa.

Care sunt convingerile, certitudinea noastră?

Certitudinea de bază a Neamului nostru a fost toldeana credința și convingerea absolută că avem un rost în lume, că Dumnezeu când ne-a plămădit ființa ne-a hărăzit și un destin.

Națiunile sunt unități sociale naturale. Națiunile sunt voite de Dumnezeu. Fiecareia El i-a încredințat un destin propriu. Iar în măsura în care națiunile și-au însușit și s'au străduit să realizeze gândul lui Dumnezeu asupra lor, ființa le-a fost păstrată și străjuită prin furtunile istoriei de aceeași Providență care le-a adus la viață și le-a prefixat rostul în lume.

Când cercetăm trecutul nostru plin de vijelii, de lupte, de lacrimi și rugăciuni, ne dăm bine seama de adevărul exprimat de poet că de furtunile poftelor și urei dușma-

ferință. Una pe care Statul singur o poate rezolva: **personalul.** Ne trebuie neapărat personal propriu, specializat, permanent. Altfel comoara va trebui să stea și mai departe în ladă, sub cheie. — Vom avea oare norocul să fim înțeleși măcar acum? Să sperăm!

nilor ne-a izbăvit „spada noastră și Scriptura“, lupta și credința.

Când știm că păstrarea noastră ca neam, cu o individualitate proprie, cu o structură sufletească distinctă — o insulă latină în furtunosul ocean slav — constituie un adevărat „miracol al Istoriei“, trebuie s'avem certitudinea că și din viscolul pustiitor al acestui război vom ieși învingători. Fiindcă Dumnezeu veghează asupra destinului nostru.

Dumnezeu nu face din viața națiunilor teatru de marionete. Opera Lui e gravă, serioasă, consecventă. Numai atunci națiunea, susținută de Dumnezeu până la o vreme, ar putea să piară, dacă ea însași, ieșind din tradiția de luptă și afirmare pe linia destinului ei dumnezeesc, s'ar angaja, prin jocuri de marionetă, cu atitudine cameleonică și gândire mamonică de răpire a vieții și bunurilor altora — cum fac anumite neamuri vecine care, cu toată misiunea lor „istorică“, și-au subscris singure-osânda — pe o cale anti-divină și deci pierzătoare.

O altă certitudine ne-o dă prezentul.

Semnul maturității și cuminenței unui neam e atitudinea pe care o ia în momentele decisive ale istoriei sale.

Care este conduita noastră în acest război?

E o *conduită lineară.* Suntem pe linia tradiției naționale și creștine. România poate spune azi cu Mircea cel Bătrân: „Eu îmi apăr sărăcia și nevoile și neamul“. Hotărîrea noastră e neșovăelnică. Poziția noastră în actualul război e o *poziție unică.* Nici imperialism, nici internaționalism, nici oportunism, nici indiferentism, ci cel mai legitim și sacru naționalism. Luptăm pentru viața noastră, pentru credința noastră, și în același timp pentru omenia și comorile Europei. Jertfele noastre de sânge și de exploatare a bogățiilor naturale ale Țării au depășit chiar interesele strict naționale: am intrat în sânul țărilor cu destin european. Nu mai facem figură de țară „balcanică“, țară cu destin „minor“, ci suntem chemați să ne afirmăm pe scara majoră a valorilor veșnice izvorîte din eroismul jertfei dezinteresate.

Vaste orizonturi ni se deschid în Istorie. România prin participarea sa integrală la acest război, a făcut pași giganteschi. Că dușmanii noștri vreau sau nu să recunoască acest fapt, puțin importă. Realitatea se impune dela sine.

Ceeace importă e ca noi să ne dăm seama de măreția jertfelor noastre. Noi nu trebuie să ne vâlcărim, nici să cerșim drepturile noastre. Le pretinde lupta și jertfa noastră.

Nici o țară din lume, ținând seamă de întinderea și populația țării n'a făcut atâtea jertfe în acest război, ca noi. Jertfe sfinte, imaculate. Am suportat chinurile crude ale pironirii cu resemnare creștină pătrunși fiind până în străfunduri de certitudinea sensului divin și mântuitor al jertfei și al durerii. — „După răstignire vine Invierea“. *Suferința ne-a cizelat ființa*. Poporul nostru românesc e adânc christificat prin virtutea blândeței. El nu e capabil de sălbătice răzbunări. O vedem. Există o deosebire uriașă între tratamentul aplicat fraților noștri de dincolo de Feleac și acela de care se bucură la noi în țară „fiii stepei“. — Nici să nu ne revoltăm pentru acest lucru. *Omenia* noastră manifestată în acest război pretutindenea, prin respectul avut față de persoana omenească onestă, își va avea răsplata cuvenită, dacă nu dela oameni, desigur dela Dumnezeu, care singur are în mâni cârma și frâna Istoriei universale.

Noi n'am lovit decât cu lovitură sfântă. Căci „Dumnezeu a voit ca și dintre noi să pornească o piatră pentru noul Goliat“ (P. Cerna, După un veac).

Acestea sunt certitudinile noastre. Destinul nostru se întemeiază pe Dumnezeu.

Să nu ne lăsăm, deci, purtați de aceia cari vântură scepticism și seamănă desunire. Certitudinea biruinței noastre nu izvorește din calcule politice, nici din cumetrii afaceriste, ci din considerarea destinului nostru providențial, din realitatea trecutului și prezentului nostru. — Să ne lăsăm pătrunși de *forța unitivă* a certitudinii biruinții noastre...

Preocupări studentești pentru timpul de față

Nu se poate spune că în ultimii ani tineretul universitar unit nu s'a bucurat de atenția și toată sollicitudinea din partea Bisericii și a mirenilor noștri luminați, din cele trei centre universitare. Dimpotrivă. Iar faptul că „Astrul“ este așa de bine introdus și cunoscut atât la București, la Politehnică în special, cât și la Timișoara, de asemenea la

Medicină în Sibiu, este nu numai o norocoasă consecință a existenței unui val de foarte bune elemente morale, venite în ultimii ani din liceu, în școlile superioare, ci și fructul unei silințe de fiecare zi din partea unor preoți distinși și mireni, ce au la inimă cauza Bisericii și binele neamului.

Pentru timpul de față două par a fi problemele cari agită mai mult cercurile studentești: Realizarea unei unități cât mai perfecte între cele trei filiale — București, Timișoara, Sibiu, — ale federalei „Astru“; creșterea, cu alte cuvinte, a unei cât mai strânse colaborări și schimb de vederi, între susnumitele filiale în așa mod încât în orice moment și în orice împrejurări, tinerii universitari uniți să fie în măsură să acționeze unitar, ca la o simplă apăsare pe buton. Deci cele trei filiale ale „Astrului“ să fie în permanentă legătură între ele și toate cu președintele federalei din București.

Această problemă va fi, desigur, definitiv soluționată de către adunarea generală a comitetului Federalei, adunare pe care am dori-o convocată cât mai neîntârziat, mai ales față de perspectivele din ce în ce mai neliniștitoare cu privire la viitorul neamului și a Bisericii noastre în general.

A doua problemă ce stârnește discuții în cercurile universitare unite este problema construirii unei „Case a studenților“, destinată să fie un loc de întărire și spirituală și fizică a tineretului universitar unit, problemă ce a pornit dela asigurarea părintelui dr. Voștinariu, că fondurile sunt asigurate, dacă nu pentru tot, cel puțin pentru partea cea mai însemnată. Casa ar urma să se construiască la munte și se pare că cele mai multe sufragii le va întruni Lupșa, situată într-o splendidă regiune din Munții Apuseni, pe linia ferată îngustă ce duce dela Turda la Abrud, circa 50 Km. distanță de Turda. În orice caz, cea mai arzătoare dorință ar fi ca toate demersurile în acest scop să fie făcute cât mai în grabă. Părintele dr. Voștinariu desigur le va face.

Am schițat doar două dintre preocupările mai mult de ordin administrativ, dupăcum se vede, a tineretului nostru universitar, și

credem tare că prin grija deosebită ce o arată azi Biserica și intelectualii noștri studenților, acestea vor fi în cel mai scurt timp și în modul cel mai perfect soluționate.

Stud. ing. Traian Cosma

Chemare sfântă

— Iarăși educația religioasă a copilului —

Am numit sfântă chemarea mamei de a face educația religioasă a copilului. Sfântă și mare, pentru că dacă formația omului începe din epoca celei dintâi copilării și speranța unui neam este tineretul, mama este garanța sigură a unui bun viitor, pentru neamul care are fericirea de a avea mame conștiente de aceasta înaltă chemare. Pentru a putea fi de folos acestei cauze, în articolul de față voi stăruia mai detaliat asupra unei laturi a problemei pe care am tratat-o numai în linii generale, sub același titlu, în „Unirea“ din 18 Sept. 1943.

Spuneam în articolul amintit că e mare lucru a fi mamă creștină. Acest important rol, de a fi mamă creștină, nu poate scăpa din vederea celor ce se ocupă cu educația fetelor. Iar din ziua căsătoriei, mama însăși, să nu-și închipuie că ar fi dispensată de a mai servi pe Dumnezeu, pentru a putea servi de acum pe una din creaturile lui, soțul. Din ziua căsătoriei, dimpotrivă, se lărgește forma în care femeia va avea să slujească lui Dumnezeu, ea având ca de acum, laolaltă cu soțul, să crească din micile ființe născute din ei, o societate de prieteni și adoratori ai lui Dumnezeu. De când își ia copilul în brațe pentru prima oră, ea trebuie să simtă o sacră emoție, la gândul că e născut pentru cer. Poate că dela început, în jurul leagănului, se pune întrebarea: cu cine seamănă? Și se răspunde poate, cu tata. Bănuiește oare mama că se spune un mare adevăr?

De fapt, orice creatură e făcută după chipul și asemănarea Tatălui din cer. Tatăl din cer vrea ca din aceste trăsături fără formă, din acest suflet amorțit acum, să se deosebească mai târziu asemănarea lui. Tertullian,

FOIȚA „UNIRII“

Compozitorul Francisc Hubic

— La 60 ani de viață —

În anul trecut am sărbătorit, într'un cerc mai larg, pe marele mânuitor de condei, pe maestrul literelor și al cuvântului, pe Pr. canonic Ion Agârbiceanu, din prilejul împlinirii celui de al șaselea deceniu al vieții sale.

Acelaș prilej ne face azi, să sărbătorim în mijlocul nostru, ca părinte și dascăl, pe un alt mare mânuitor de condei și maestru al notelor și al armoniilor, pe Pr. canonic onorar Francisc Hubic.

S'a născut în comuna Abram jud. Sărbolciu la 21 Oct. 1883.

Liceul îl face la Beiuș, unde în 1903 își ia bacalaureatul sau, cum i-se zicea atunci, examenul de maturitate. Se înscrie la Facultatea de Teologie din Budapesta, unde în 1907—8 își ia licența în Teologie.

În acelaș an mai obține încă două diplome universitare: 1) diploma de prof. de Educația fizică, eliberată de Institutul național de gimnastică din Budapesta; 2) diploma de prof. pentru cantul artistic eliberată de Academia regală de muzică din Budapesta...

Trei diplome într'un singur an... bogat seceriș!

În 1909 e numit prof. la Liceul vrednicului vlădică „Samuil Vulcan“ din Beiuș, unde funcționează până în 1924. Între timp, prin asiduă muncă personală, mai obține în 1914 diploma de prof. pentru L. Română, L. Maghiară, Filosofie și Pedagogie. (Tot la Budapesta).

Anul 1924 îi aduce numirea de prof. la Academia de Teologie din Oradea, unde a funcționat până în 1940.

Anul durerilor neamului și al durerilor noastre, ale celor din Nordul Ardealului, valul barbariei, aducându-ne bejenie, pribegie, refugiu. Pr. Hubic se refugiază la Blaj, aici la umbra bisericii sale, în sânul ei, în inima ei, ca în armonii să-i cânte bucuriile, să-i plângă durerile și să-și pună talentul și puterea de muncă în serviciul ei.

Nu e primul caz când Pr. Hubic își sacrifică interesele personale — care poate îl chemau în alte părți — pentru interesele bisericii, care îl reclamau pentru sine și în sine. Poate D-Sa se va mira că ne este cunoscut cazul când — nu mult după războiul mondial trecut — i-s'a făcut oferta să meargă la București, cu siguranță, ca prof. la Conservator, — fapt care îi deschidea perspective de activitate mare și resurse materiale incomparabil mai mari decât la Oradea,

și totuși a renunțat, oferindu-și priceperea și munca bisericii, care prin superiorii ei i-le cerea.

Azi, când împlinește 60 de ani, se găsește între noi, dându-și nouă, fiindcă nedreptatea omenească îl împiedecă să se dăruiească fraților noștri dela Oradea.

Aceasta este, sumar, vicața Pr. can. Fr. Hubic, vicața, pe care a umplut-o cu o muncă în adevăr extraordinară. A lucrat în special pe teren muzical; însă n'a neglijat nici arta cuvântului, unde și-a exprimat gândurile, convingerile și simțirile, într'o formă pe care armoniile n'o pot da și care, deci, vine să le întregască.

Suflet dornic de Dumnezeu, ne dă lucrarea „*Ceasuri de închinare*“ — o prelucrare după Sf. Alfonso — tipărită la Bixad în 1935.

Dascăl devotat, vrea să vină în ajutorul iubitorilor de înțelepciune și scrie „Introducere în filosofia creștină“.

Iubitor de neam, vrea să-l servească prin lucrarea „*Saint Jean Bapstist de la Salle*“, apostolul școlilor creștine, cu referințe la țara noastră. În sfârșit, preoții Diecezei de Oradea de multeori i-au putut culege sfaturile înțelepte din „*Vestitorul*“, organul oficial al acelei dieceze.

Însă partea cea mai mare a activității sale o ocupă opera muzicală.

Textele liturgice, aceste perle pe cari

scriitorul veacurilor întâi, își inchipuia pe Dumnezeu în ziua creației, înclinat asupra simbolului pământesc căruia-i dădea formă de om, având în gând pe Hristos, omul ideal viitor. Iată idealul pe care trebuie să-l aibă în vedere mama, să facă din copilul ei această splendidă capodoperă: un alt Hristos. Iată chemarea ei sfântă!

Mama este o adevărată suverană, regină, guvernatoare. Deși nu este îngăduit ca tata să-și neglijeze rolul său, în practică foarte adesea educația copilului se abandonează în întregime mamei. Atunci, mama să se știe folosii de autoritatea ei față de copil, nu ca acele regine care domnesc dar nu guvernează.

Atitudine generală. Ea trebuie să conducă această operă: *autoritar, serios și supranatural.*

Autoritar. Nu este admisibilă acea împărțire ce se face uneori între părinți, care lasă soțului direcțiunea unică a bărbatilor, iar soției pe aceea a fetelor.

Sau după care mama ar fi exclusiv inima, delicatețea, iar tata, rațiunea, forța. Mama va conduce cu severitate atât educația fetelor cât și a băieților. Dumnezeu care creează fiecare suflet în parte vrea ca, uneori chiar cu preț de lacrimi, să se combată inclinațiile rele ce apar dela început în copil ca urmare a păcatului strămoșesc și a păcatelor personale ale ascendenților. Deși mama nu va aplica în mod obișnuit pedepse, totuși nu-i îngăduit să domnească în casa ei o doctrină și moravuri așa de binevoitoare, ca să excludă orice pedeapsă. De sigur fără nervi, susceptibilitate, variații de dispoziție, dar cu o forță calmă, prudentă, senină și constantă. Ca aceea a lui Dumnezeu, care este mila și răbdarea infinită, fiind totuși mai tată și mai mamă decât oricine.

Serioasă, reculeasă, a doua lege a educației religioase a copilului.

Nu înțelegem prin această educația pentru o viață izolată, retrasă în camera închisă, mărginită și fără orizonturi. Nici nu vrem copii ursuzi, intoleranți, reci, nesociabili. Educația serioasă nu-i de loc dușmana educației vesele. Doar bucuria face parte din pace și

pacea este necesară dezvoltării tuturor puterilor vieții supranaturale. Sunt mai mult decât îngăduite jocurile, distracțiile, destinderile, indispensabile întâi bunei funcționări fizice. Dar acestea să nu ocupe ființa copilului până la absorbire. Condamnăm însă pe mamele care, în unele cazuri, își trimit copiii cu forța la plăceri, la baluri, teatre, serate excitante, de unde se reintorc acasă cu imaginația infierbere, cu inima pradă unei mentalități vagi, unei curiozități tulburi.

Trbuie ca sufletul copilului să se scalde în o atmosferă de muncă, studiu, silențiu, prietenii calme, pentru ca să nu fie împiedecat de a asculta pe Domnul. Mama să vegheze ca nimic să nu tulbure conversația începătoare a copilului său cu Dumnezeu. Sf. Francisc de Assisi admira politețea lui Dumnezeu, care face să răsară soarele lui asupra celor buni ca și asupra celor răi. Ceva din această politețe a lui Dumnezeu, să învețe mamele pe copiii lor.

În locul al treilea, educația religioasă a copilului trebuie să fie *supranaturală*. Mama nu va neglija resursele naturale în opera aceasta grea, mijloacele de a dezvolta copilul din punct de vedere fizic, intelectual, moral. Tot ceace formează în copil omul, pregătește în el creștinul. Dar îi va fi nespuse de folositor să ofere adesea lui Isus toate silințele ei, să-i închine lui munca aceasta grea. Isus îi va inspira în fața marelui scop de realizat, două sentimente excelente: al ignoranței și al slăbiciunii, pentru a hotări să se arunce în brațele lui și pentru a se abandona în mâinile lui direcțiunea unei întreprinderi așa de delicate.

Alături de ajutorul lui Isus, mama va cere și colaborarea Sfintei Fecioare, a îngerilor și a sfinților, și va dori ca toate rugăciunile și ostenele ei, să treacă prin mâinile acestor intermediari cerești.

Apoi, fiind astăzi lucru sigur transmiterea tarelor fizice sau morale, femeia înțeleaptă, creștină și conștientă de datoria ei, își va combate defectele pentru a nu le lăsa moștenire viitorilor ei copii. Mai mult, o bună mamă își va îmbogăți sufletul cu virtuți,

știind că toate deprinderile bune, meritele câștigate și grațiile primite în cursul secolului de o familie creștină, constituie, alături de inclinațiile rele și păcatele moștenite, o altă moștenire salutară și glorioasă, ca o răscum-părare și binecuvântare anticipată.

Educația religioasă a copilului va aduce multe foloase chiar părinților înșiși. Dacă mama ar face-o laolaltă cu soțul, ar fi un neîntrecut mijloc pentru a consolida unirea dintre ei.

Și apoi câte lecții se pot învăța dela copii? Ei care calcă pământul așa de ușor, ne vor învăța să nu ne atașăm prea mult de el. Increderea lor în părinți ne va da lecție de încredere în Providența divină. Ei nu pot nutri lungi rancune, revin repede după ce sunt pedepsiți, ne îndeamnă să revenim și noi totdeauna spre bunul Dumnezeu, foarte repede și cu o inimă deplin deschisă, cu toate loviturile cu care ne va fi încercat dreptatea ori poate mila lui Dumnezeu.

Copilul nu consideră în nimic decât iubirea sa. La fel mama, în lucrarea ei educatoare, să nu ia în seamă numai iubirea lui Dumnezeu și a familiei și va reuși mai curând sau mai târziu, în întregime sau în parte. Model va avea o mamă sfântă, pe Sf. Monica. Dacă Sf. Monica ar fi încetat să speredze, n'ar fi dat bisericii pe Sf. Augustin, admirabilul penitent și strălucitul geniu pe care l-a născut a doaoară în lacrimile ei. Succesul final interesează. Ori acela, încet sau repede, obscur sau glorios, nu atârână decât de bunăvoința ei unită cu grația divină. La lucru deci, mame creștine, cu încredere! Biserica, Patria și Neamul azi v'ocer mai mult decât oricând.

Prof. Ioan Popa

Sărbătorirea Păr. Hubic. Academia de teologie din Blaj, profesori și studenți, au ținut să-și arate iubirea și prețuirea deosebită ce păstrează Profesorului Fr. Hubic, care a împlinit, senin și sănătos, 60 ani de viață. Dumineca trecută, după terminarea sf. Liturghii din catedrală, s'au adunat deci cu toții în sala mare a Seminarului: în frunte cu I. P. S. Valeriu Traian și membrii Ven. Capitlu, directorii școlilor, un mare număr de profesori și admiratori ai Păr. Hubic.

ni le au lăsat Sfinții Fărinți, aceste stihuri, în care și-a găsit expresie tot ce a avut lumea mai bun, cele mai luminate minți și mai sfinte inimi ale bisericii, Pr. Hubic le-a îmbrăcat în melodii și în armonii sublime.

În aceste armonii și-a găsit sufletul lui odihnă, în măestrite acorduri de septimă micșorată și nonă și-a găsit alean revoltei împotriva ucigașilor lui Dumnezeu, în game minore a cântat strălucirea Sf. Fecioare, în maestoase Doxologii ne cântă glasul Îngerilor, în dulci colinde cântă întruparea, prin onomatopei ne'trecute înfățișează Craii, în simple melodii copiii.

Dar neamul cu muzica lui? Nici el nu lipsește. Cântecul din Bihor și Nunta domnească ni-l descriu.

Ca să ne putem da seama de munca mare pe care a depus-o. Pr. can. Fr. Hubic, voiu înșira aci lucrările sale muzicale.

I. Lucrări tipărite

1. Liturghia Sf. Ioan Gură de Aur pentru voci mixte. Budapesta 1912.
2. Liturghia Sf. Ioan Gură de Aur pentru cor bărbătesc. Oradea.
3. Slu'ba Patimilor pentru cor bărbătesc. Oradea.
4. Colinzi pentru voci mixte și bărbătești, tipărite în Oradea.

II. Lucrări opalografate

1. Cântece populare din Bihor. Cor mixt.
2. Diferite coruri pentru voci mixte (1910—1939).
3. Psalmul 93 (Dumnezeul răzbunării) cor mixt.
4. Prohodul Domnului pt. cor. bărb.
5. Sf. Niceta, mister în 5 acte, coruri-soli-orchestra.
6. Vecernia pt. cor mixt și orchestră.
7. Doxologia pt. voci mixte și orchestră 1921.
8. Viorele — piese pt. pian.
9. Trei Melodrame (Pian și recitare).
10. Liturghia I-II-III pt. voci mixte-soli-orchestra.
11. Colinzi (II) pt. voci mixte.
12. Colinzi (III) pt. voci mixte și orch.
13. Liturghia în mi bemol pt. voci mixte.
14. Liturghii pt. voci bărb. în sol și fa.
15. Liturghii pt. cor bărb. și orch. 1931.
16. Imnuri pt. voci mixte.
17. Nunta Domnească, voci mixte și orch.
18. Cu trupul lui Hristos; voci mixte și orch.
19. Imn lui Inocențiu Micu Clain, voci mixte.

III. Activitate muzicală afară de lucrări

1. A introdus inovația corurilor cu orchestră în biserica noastră românească.

2. A fondat și condus „Școala de educație muzicală pentru toate gradele de învățământ” la Oradea, cu scopul de a naționaliza educația și viața muzicală din acel oraș.

Activitatea acestei școli, din 1929 până în 1934—35, culminează în prestații simfonice (1930) și reprezentații de operă (1932). (Această școală a funcționat cu aprobarea Ministerului Instrucțiunii publice).

3. A fondat și a condus corul Catedralei din Beiuș și a celui din Oradea.

4. A dat Concerte în țară (la Arad, Timișoara, Craiova, Lugoj, București, Blaj, Carei, Satu-Mare, Sighet, etc.) și în străinătate (în Italia la Firenze, Assisi și Roma).

Iată o muncă, iată biletul de vizită al Pr. Fr. Hubic.

Doar aceia cari au bătătorit cât de cât acest ogor al notelor și al armoniilor, pot să-și dea seama ce înseamnă această muncă, pentru că numai ei știu câtă încordare, câtă frământare reclamă acest gen de activitate.

Însă aceasta nu e totul. Compozitorul e și dascăl, profesor, ba mai mult, e și preot — și le-a realizat pe toate deplin.

Reverendissime Părinte! Azi când Vă privim în aureola celor 60 ani de trudă, gândurile ni-se îndreaptă spre Cel Preainalt, rugându-l să Vă dea încă mulți ani cu belșug de sănătate și putere, ca să puteți munci spre binele Bisericii sale și a neamului nostru.

Păr. rector *Liviu Chinezu* a vorbit întâiul, subliniind impunătoarea armonie a personalității sărbătoritului care toate talentele și strădaniile atât de variate le-a unificat în slujirea statornică a lui Dumnezeu, a Bisericii și neamului. Valoarea excepțională a realizărilor muzicale ale Păr. Hubic a arătat-o Păr. *Celestin Cherebețiu*, care a tălmăcit omagiile profesorilor de muzică din Blaj. În numele vechilor elevi și colaboratori dela Oradea a evocat duiioase amintiri și a exprimat multă iubire Păr. prof. *Iluțiu*. Studentul teolog *V. Mare* a prezentat apoi o reușită schiță biografică a Păr. Hubic. (O publicăm în „Foița” acestui număr). A vorbit apoi, adânc emoționat, Păr. *Hubic*, mulțumind tuturor pentru marea cinste ce i-s-a făcut, și îndemnând țiuierimea la muncă însuflețită în slujba marilor idealuri creștine și românești ale Blajului. În urmă, corul Academiei, sub conducerea Păr. prof. *Ioan Florea* a cântat frumos mai multe bucăți impresionante din compozițiile religioase ale sărbătoritului, încheindu-le cu puternice acorduri din „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu” — și „Mulți ani trăiască”!

„Unirea” participă cu tot sufletul la omagiile ce s-au exprimat distinsului preot și marelui compozitor, dorindu-i dela Dumnezeu încă mulți-mulți ani de spornică și binecuvântată activitate!

Colțul AGRU-lui

Timișoara. În sezonul de toamnă toate asociațiile noastre române unite din Timișoara au activat cu zel multumitor.

AGRU-l local, de sub prezidenția dlui avocat Dr. I. Tenchea, a organizat o serie de conferințe în sala spațioasă a Liceului Comercial. Au vorbit dnii: *Zenovie Păclisanu* despre „Rolul Bisericii Unite în luptele pentru desrobirea națională”; Păr. Dr. *Hirțea* despre: „Noțiunea luminii în Sfânta Scriptură”; Prof. Dr. *Al. Borza* despre: „Probleme fundamentale pentru Biserica și neam”.

Reuniunea Sf. Maria, de sub prezidenția Dnei Iulia Dr. Maior, a organizat o serie de ceaiuri pentru Doamne, Vinerea, în localul Cantinei Asociației Refugiaților, care pe lângă caracterul lor social au adus un însemnat fond pentru operele caritative ale Reuniunii. Cu ocazia vizitei Dnei *Livia Dr. Boila*, prezidenta Uniunii reuniunilor mariane, s'a aranjat o întrunire și recepție în același local. Reuniunea a distribuit ajutoare remarcabile rănților din spitale și săracilor în preajma Crăciunului, la amândouă parohiile.

Astrul timișorean, secția țiuierimii universitare a AGRU-lui, s'a constituit sub conducerea dlui stud. Șandru. Studentele au alcătuit o secție separată Astru-l a ținut două întruniri religioase comune și câte două-patru deosebit studenții și studentele, având frumoase preocupări spirituale. Înainte de Crăciun a organizat exerciții spirituale în amfiteatrul Lalescu al Politehnicei, cuvântând Păr. Dr. *Hirțea*, în fața unor săli foarte populate. De încheiere s'au cuminecat în comun studenții în număr mare, în cadrul sf. Liturgii celebrate. ca în fiecare Duminecă, anume pentru studenți, într-o sală a Liceului Comercial.

Reuniunile mariane ale elevilor și elevelor de școli secundare, care desfășuraseră o activitate duhov-

Privindu-Vă azi, nu știm ce să admirăm mai mult, preoția sfântă, munca neobosită, virtutea înaltă, sftatul înțelept ce ni-l dați cu fiecare ocazie, sau blândețea ce Vă caracterizează?

Noi, tinerii, privim vieța înainte și n'o cunoaștem deoarece încă nu este. D-Voastre, cei bătrâni, priviți vieța îndărăt și o cunoașteți, fiindcă a fost și ați trăit-o. În această situație privirile noastre se întâlnesc și pare că se chiamă, se atrag reciproc; a noastră prin străduință, a Dvs. prin sftat și îmbărbătare. Sufletele noastre, deși distanțate în timp, se unesc în ideal...

De aici izvorește pentru noi o plăcută obligație, anume: De a Vă cere și a Vă primi sftaturile și de a urma exemplul ce ni-l dați.

Avem în fața noastră un model de preot, de virtute, de muncă, umilință, răbdare, mărinimie, blândețe... n'avem decât să-l urmăm.

Dumnezeu să Vă dăruiască muți ani fericiți.

Vasile Mare
stud. teolog an IV

nicească laudabilă în anul școlar trecut, s'au reorganizat și anul acesta. Reuniunea elevelor dela mai multe școli secundare de fete activează sub conducerea Păr. *Coriolan Pop*, ținând ședințe bilunare și împărășindu-se la sărbătorile mariane.

Știri mărunte

Personale. Preaven. Ordinariat Arhiepiscopesc a făcut, în jumătatea a doua a anului trecut, următoarele numiri în sânul clerului: *Alex. Olteanu* dela Admin. Centrală Capitulară, a fost numit notar consistorial; *Lucian N. Olteanu* dela Sâniacob, la Cipău; *Dumitru Crișanu* dela Ocnișoara la Sânmiclăuș; *Romul Mureșanu* dela Șoimuș la Sâniacob; *Nic. Vonea* dela Cătina la Valea Largă; *Ion Filip* la Ferdinand I (Dobrogea); *Marian Boian* dela Cincul Mare, la Giacăș; *Ioan Boldor* dela Giacăș la Eliseni; *Dr. Petre Kuleșir* dela Cernăuți IV la Cernăuți I; *Leon Moldovanu* dela Oficiul Arhidieceran, la Cincul-Mare; *Iosif Pușcașiu* la filia Tiur-Obârșe; *Emil Chiciudeanu* dela Valea-Largă, la Dâmbu; *Gh. Stoia* dela Ocna Mureșului I, la Ocna Mureșului II; *Iuliu Moga* preot-profesor, dela Blaj la Drăguș; *Gh. Suci* dela Cetea la Ocnișoara; *Octavian Mitrofan* la Cetea

Un an de apostolie. Episcopul eparhiot lugojan, P. S. *Ioan Bălan* e tipul bisericanului mereu activ pe terenul ce i-a fost rânduit de Pronia cerească să-l lucreze. Așa și anul trecut — după cum încreștează atâtea ziare — în afară de sf. liturghie slujită zilnic în capela personală dela reședință, a pontificat la 64 liturghii arhieresti, a rostit 90 cuvântări de zidire duhovnicească și a cercat nu mai puțin de 66 parohii, mângâind, luminând și întărindu-și turma credincoasă. — Lăudat fie Domnul pentru toate.

Nou așezământ binevenit. Congregația „Maicii Domnului” din Blaj, cu prețiosul sprijin al Domnului și Doamnei General Medic Eugen Cristian, a deschis un *Sanator Chirurgical* în București (Str. Vasile Lascar Nr. 14). Sanatorul are anexat și un *Dispensar*, unde se fac zilnic consultații gratuite pentru săraci. Domnii doctori C. Mihăilescu, Grațoschi și Cosăcescu, profesori la Universitatea din Capitală, precum și alți doctori distinși vor da tot concursul acestei opere de binefacere creștină, prin neprețuita Domniilor lor colaborare. Solemnitatea *inaugurării* a avut loc în ziua de 13 Ianuarie a. c., fiind prezidată de Preasfinția Sa Dr. Vasile Aftenie, Episcop al Bucureștilor, în noua capelă a sanatorului. Au participat din partea clerului: Excelența Sa înalt Preasfințitul arhiep. romano-catolic al Bucureștilor Dr. Alexandru Cisar, Potto Canisius Farrenkopf S. I., Superiorul eclesiastic al Congregației „Maicii Domnului”, părinții: canonici Dr. Titus Malai și Horvat; preoții: M. Todericiu, Lazar S. I., Aron A. A. și Lupea, Maica Alicia Gheorghiu și Sora Bazilia călugărițe asumpționiste, și altă lume aleasă, ca d. prof. Augustin Caliani; dd. doctori: C. Mihăilescu prof. univ., Dr. Grațoschi prof. univ., Dr. Tețu prof. univ., Dr. Adam asist. univ., d. și d-na General Medic Eugen Cristian, Dr. M. Albu, Dr. Halița, Dr. Goțcu, d. și d-na Consilieri Drăghicescu, d-na Colonel Popescu, d-na Inginer Demetrescu, etc.

Locale. Dumineca trecută a predicat în catedrală păr. *A. Plaiianu*, dir. Gimnaziului Industrial.

Descongestionarea Capitalei. Prefectura poliției a dat o ordonanță prin care interzice „schimbarea de domiciliu din provincie în Capitală a cetățenilor români, pe tot timpul stării excepționale de război”. Excepție fac numai funcționarii de stat transferați în interes de serviciu și persoanele necesare economiei naționale aprobate de Ministerul economiei. Flotanții nu pot sta în Capitală mai mult de 30 zile fără aprobarea specială a Prefecturii Poliției. Măsura era necesară. Capitala crește disproporționat cu mărimea țării. E o boală care începe a se resimți de pe acum în organismul național.

Știre desmintită. S'a lansat „bomba” că ambasadorul Reichului pe lângă Vatican ar fi făcut o vizită Sf. Părinte pentru a-l propune să-și strămute, vremelnice, reședința la Lichtenstein. Agenția *Rador* (25. I. 44) însă e informată că, în cercurile germane competente, știrea aceasta e calificată pe deantregul inventată.

Noutate literară. A apărut zilele acestea: *Arhim. TEODOSIE BONTEANU: Chimurile nașterii celei de a doua.* Sau: Spovedania unui convertit, Blaj, 1941. (Retipărire din „Cultura Creștină”). Pagini: 160. (Format 8° mare). Prețul: 300 Lei. — Se poate

Tipografa Seminarului — Blaj

avea deadreptul dela autor (Blaj, Biblioteca Centrală) ori dela Librăria Seminarului, precum și dela Mănăstirea Basiliană, Obreja, p. Mihalț (jud. Alba)

CARTI & REVISTE

DIN TIPĂRITURILE ED. CASA ȘCOALELOR BUCUREȘTI. Una din cele mai de seamă edituri din Capitală este fără îndoială „Casa Școalelor”, care după o tăcere de câțiva ani, reapare la leul de bogată ca și înainte. Numeroase cărți literare, filosofice și științifice au fost puse la dispoziția marelui public, de către această editură care înțelege să sprijine și să ajute scriitorii, iar dacă uneori volumele nu-s la înălțime ca valoare literară, ele totuși prezintă interes pentru cetător. Scriem mai jos câteva rânduri despre volumele sosite de curând la redacție.

MIHAIL PRICOPIE: Puterile credinței roman, 156 pag. Prețul Lei 150.

Un roman la care tendința moralizatoare primează față de valoarea literară. Conflict banal: Profesorul Deliu își neglijează soția care la îndemnul unei prietene plătește o slujbă părintelui Valerian, un venerabil monah dela Biserica Sfinții Împărați, pentru reîntoarcerea lui pe calea cea dreaptă. Nu după mult timp slujba împreună cu anumite sfaturi ale acestu cuvios călugăr, își are efectul: profesorul Deliu revine pocăit. Urmarea firească era, ca și el să îndemne pe alții să recurgă la ajutorul Părintelui Ieromonah, ceea ce și face. Acțiunile secundare simple, lipsite de viață. Personagiile palide, analize sufletești convenționale. Poate Părintele Valerian să fie cel mai reușit. O toate aceste scăderi, romanul își atinge scopul moralizator și faptul acesta constituie și el un merit.

ION GEORGESCU: Organizarea învățământului special pentru copiii deficienți. Ediția Monitorului Oficial, București, 1942, Prețul

Productibilitatea în faptă a *milei creștinești*, — a ocrotirii celor oropsiți de soartă — sub variatele forme de manifestare, începând cu sentimentul umanitar și social, până la definirea ei, ca formă de stare este obiectul lucrării d. I. Georgescu. Pe baza cercetărilor întreprinse în țările occidentale, apoi la noi în țară, ne arată procentul, necesitatea și posibilitatea ridicării tuturor copiilor deficienți cu defecte fizice psihice sau morale, indicând totodată și metodele specifice fiecărei categorii de debili. În vreme ce selecția valorilor și însănătoșirea rasei, o parte din sociologii contemporani o văd posibilă prin extirparea celor debili, d. inspector I. Georgescu parcă a prins sensul conversatiei dela Ioan 9, 2-3. Și în loc să propovăduiască extirparea lor, caută să-i crească integrați în grup sau anume roluri. Este și un prețios informator despre viața și creșterea elevilor deficienți. (T. A.)

Telefonul „Unirii”

Am primit abonament de sprijin pentru susținerea gazetei și exprimăm călduroase mulțumiri: I. Măxer, Reșița 1000 lei; Dr. T. Bordan Deva 1000 lei; Dr. I. Bârsan 1000 lei; T. Forla Arad 600 lei; Parohia română unită Brăila 2000 lei.

Am primit abonamentul pe 1944: D. Marian Beiuș; Dș. Stela Urcan, Beiuș; Ec. Iancu, Aiud; Edn. Basciovski București; Oficiul parohial Vermes; Oficiul parohial Iacobi; Val. Gomboș Dumbrăveni; V. Mooty Homorod; Oficiul parohial Sânnicolaul Mare; B. Rujanski Turnu Severin; S. Ignățel, Timișoara (150 lei pe 1943); C. Jurca, Petroșeni; Dr. I. Voștina Arad; Oficiul parohial Sinte-mare; I. Gorcea, Grindești.

Am primit abonamentul pe 1943: Gh. Heljan Lupeni; Șt. Lupu, Deva.

I. Morariu Deva. Am primit 500 lei; din cari 300 pe 1943, iar 200 lei pe 1944.

V. Ungureni, Baia de Criș. Vă facem cunoșcut, că din suma de 600 lei, jumătate s'a contat pe 1944.

N. Nemeș, Baia de Criș. Am primit abonamentul pe 1943.

Pr. Derecskei, Ankara. Scrisoarea am primit-o. Catalog de cărți religioase se va tipări prin Martie a. c.

M. Man, Peregul-mare. Am primit 600 lei din cari 250 pe 1943, iar 350 pe 1944.

Dr. I. Boros, Orăștie. Am primit 500 lei, din cari 300 pe 1943, iar 200 lei s'au contat pe 1944.